

وزارت جهاد کشاورزی

دستورالعمل اجرایی

پرورش طهر بومی، رنگی و روستایی

معاونت امور تولیدات دامی

دفتر امور طهر و زنبور عسل

شهریورماه ۱۳۹۷

مقدمه

در راستای ساماندهی طيور بومي و مرغ رنگي و با توجه به حساسيت هاي موجود و نقش آنها در اپيدميولوژي بيماري اي طيور و تأثير آن در اقتصاد روستا و به جهت فراهم آوردن شرايط مناسب بهداشتي پرورش در توليد پائين، اين دستورالعمل به استناد قانون جامع دامپروري و قانون سازمان دامپزشكي بشرح ذلي ارائه مي گردد.

ماده 1: هدف

ساماندهي و اصلاح ساختار پرورش طيور بومي، مرغ رنگي و روستايي در کشور با هدف حمايت از توليد پائين، بهداشتي و اشتغال مولد مي باشد.

ماده 2: تعريف

طيور بومي : طيور ي که در واحدهاي پرورش مرغ بومي وزارت جهاد کشاورزي پرورش و بمنظور توليد گوشت و تخم مرغ در اختيار واحدهاي صنعتي داراي پروانه بهره برداري و بهداشتي قرار مي گيرد

طيور رنگي : طيور ي که جوجه بکروزه آن در واحدهاي مرغ مادر رنگي داراي پروانه توليد و بمنظور توليد گوشت و تخم مرغ و تخم در اختيار واحدهاي صنعتي داراي پروانه بهره برداري و بهداشتي قرار مي گيرد.

طيور روستايي: طيور ي است از جمله مرغ، خروس، اردک، بوقلمون، غاز و مرغ شاخدار و ... که در خانه هاي روستايي بمنظور کمک به اقتصاد خانواده روستايي به تعداد محدود و در فضاي مسکوني بمنظور توليد محصولات طيور نگهداري مي شود.

تبصره : تعداد طيور روستايي در هر خانه روستايي نباستي از تعداد 100 قطعه (در فنس قابل واکسیناسيون و مديريت بهداشتي) بيشتر باشد.

کارگروه ساماندهي ملي: اين کارگروه با عضویت معاون امور توليدات دامی یا

نماینده ایشان، رئیس سازمان دامپزشکی کشور یا نماینده ایشان، مدیرکل دفتر امور طیور و زنبور عسل معاونت امور تولیدات دامی، مدیر کل بهداشت و مدیریت بیماریهای طیور و زنبور عسل سازمان دامپزشکی کشور، دبیر ستاد هماهنگی صدور مجوزها، مدیر عامل تشکل های ذیربط حسب مورد و با ریاست معاون امور تولیدات دامی تشکیل می گردد.

کارگروه ساماندهی استانی : این کارگروه با ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی و جانشینی مدیرکل دامپزشکی استان، معاون امور تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان، رئیس سازمان نظام کشاورزی و منابع طبیعی استان، رئیس سازمان نظام دامپزشکی استان، مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی استان، مدیر عامل اتحادیه تخمگذار در محل سازمان جهاد کشاورزی استان و با ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی تشکیل می گردد.

تبصره: استان هایی که تشکل مربوطه ندارند بنا به تشخیص رئیس کارگروه، از نماینده بخش دعوت بعمل می آید.

ماده 3 : واحد های طهور بومی و مرغ رنگی دارای پروانه بهره برداری از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و پروانه بهداشتی از سازمان نظام دامپزشکی با ثبت اطلاعات در سامانه سماصط و سپس اخذ مجوز جوجه ریزی از اداره کل دامپزشکی مجاز به فعالیت می باشند.

ماده 4: کله دستورالعمل های فعالیت واحدهای صنعتی در مورد واحد های پرورش طهور بومی و رنگی دارای پروانه بهره برداری از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و پروانه بهداشتی از سازمان نظام دامپزشکی مصداق خواهد داشت.

تبصره : طهور بومی و رنگی بایستی بر اساس برنامه واکسیناسیون طهور رنگی

و بومی بر اساس ضوابط بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور علی‌بیماری‌های واگیردار طهر واکسینه گردند.

ماده 5: معاونت بهبود تولیدات دامی موظف است با هماهنگی دامپزشکی پس از تصمیم‌گیری در کارگروه ساماندهی و به استناد ماده 5 قانون جامع دامپروری، نسبت به معرفی واحدهای پرورش غیر مجاز بومی و رنگی به دستگاه‌های اجرایی ذی‌بط جهت عدم ارائه خدمات و مراجع قضایی جهت پیگیری پلیمپ واحد اقدام نماید.

تبصره: بنا به شرایط اضطراری فعلی کشور بهره بردار واحد غیر مجاز طهر بومی و مرغ رنگی استان با اخذ مصوبه کارگروه ساماندهی می‌تواند با رعایت مقررات بهداشتی قرنطینه‌ای و تأیید سلامت گله و همچنین اخذ مجوزهای بهداشتی دامپزشکی، طهر خود را به یک واحد دارای پروانه بهره‌برداری و بهداشتی طهر صنعتی بومی و مرغ رنگی در مناطق با ریسک پایین بیماری همان استان انتقال دهد.

ماده 6: نگهداری طهر روستایی در مناطق مسکونی روستایی بخش از ظرفیت اعلام شده در این دستورالعمل تخلف محسوب شده و مراتب به مراجع قضایی ارجاع خواهد شد.

ماده 7: پرورش اردک به منظور استفاده از پس‌چشالین‌ها با ایستی با بررسی کارگروه ساماندهی استانی از نظر شرایط شروع بیماری در منطقه در بازه زمانی و منطقه‌ای مشخص امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره: بدیهی است پایش مستمر از نظر بیماری‌های طهر بویژه آنفلوآنزای فوق‌حاد پرندگان الزامی می‌باشد.

ماده 8: تخم‌نطفه‌دار طهر بومی، رنگی و سایر ماکلین در جوجه‌کشی‌های مجاز همان استان خوابانده شود و اطلاعات آن ثبت سامانه سماصط گردد. در صورت نبود جوجه‌کشی، در جوجه‌کشی‌های استان‌های مجاور که از نظر

ریسک بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پایین هستند با توافق دامپزشکی دو استان اقدام شود.

ماده 9: معاونت بهبود تولیدات دامی با هماهنگی اداره کل دامپزشکی موظف است پس از تصمیم‌گیری در کارگروه ساماندهی و به استناد ماده 5 قانون جامع دامپروری، نسبت به پیگیری پلمپ کارخانه های جوجه کشی که بدون گواه‌ی بهداشتی و علی‌عدم ثبت در سامانه سماصط بصورت غی مجاز نسبت به خوابانیدن تخم نطفه دار اقدام می‌نماید از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.

ماده 10: انتقال پولت طیور رنگی و بومی ترجیحاً بایستی در واحد پرورش مجاز همان استان انجام و با هماهنگی معاونت بهبود تولیدات دامی و اداره کل دامپزشکی استان قابل انتقال به واحد های صنعتی بر اساس شرایط کانون نبودن استان مقصد و شرایط بهداشتی گله اجازه حمل داده خواهد شد.

ماده 11: کشتار طیور رنگی و بومی صرفاً بایستی در کشتارگاه مجاز استان و علی‌نزدیکترین کشتارگاه انجام گیرد.

ماده 12: حمل و نقل طیور بومی و رنگی و فرآورده های آن بدون گواه‌ی بهداشتی حمل دامپزشکی ممنوع بوده و در صورت توقیف نسبت به تعیین تکلیف محموله حسب مورد برابر مقررات اقدام گردد.

ماده 13: بر اساس قانون بجه اجباری لازم است بهره برداران طیور مادر رنگی و بومی نسبت به بجه نمودن جوجه های تولیدی اقدام نمایند.

ماده 14: در راستای ساماندهی طیور بومی و رنگی، لازم است تا با محوریت سازمان دامپزشکی، طرح ساماندهی بازارچه های عرضه طیور روستایی و سایر پرندگان در کارگروه ملی ساماندهی تدوین گردد.

ماده 15: کارگروه ساماندهی استانی موظف است تا نسبت به تهیه گزارشات دوره ای در بازه زمانی 3 ماهه از اجرای این دستورالعمل اقدام و به معاونت امور تولیدات دامی و سازمان دامپزشکی کشور ارسال نماید.

ماده 16: نخب کارشناسی متشکل از کارشناسان با تجربه برای نظارت و بررسی وضعیت اجرای این دستورالعمل به استان های مورد نظرا عزام گردند.

این دستورالعمل در 16 ماده و 5 تبصره تنظیم و از تاریخ ابلاغ در کشور لازم الاجرا می باشد.